

Norrtälje Naturvårdsstiftelse Verksamhetsberättelse 2012

Förord

Norrtälje naturvårdsstiftelse förvaltar Färsna gård, driver den pedagogiska verksamheten inom Naturcentrum vid Färsna gård och utför naturvårdsåtgärder, naturinventeringar med mera.

Verksamheten är till största delen projektfinansierad, vilket innebär att stiftelsens ekonomi och verksamhet är väldigt beroende av framgångsrika ansökningar. Långsiktigt arbetar styrelse och ledning för att öka de avtalsbaserade intäkterna.

Stiftelsen är beroende av ett intresse och positiv inställning till verksamheten från Norrtälje kommun som dels bildade stiftelsen för mer än 20 år sedan och dels äger Färsna gård.

Den närmaste framtiden påverkas bland annat av gårdens upprustning i vilken ingår uppsättning av ett större timmerhus som flygel till mangårdsbyggnaden. Den skulle ge lämpliga lokaler för skolklasser på besök samt omklädnads- och uppehållsutrymmen för stiftelsens personal, vilket saknas idag. Likaså har kommunen utlovat en upprustning av ladugården så att den kan nyttjas som utställningslokal av Veterantraktorklubben.

Bebyggelsen kommer närmare och närmare gården och det är av yttersta vikt att gården förblir en oas med orörd natur där alla är välkomna att njuta av djur och natur.

Inför framtiden önskar Norrtälje Naturvårdsstiftelse ett tydligt ställningstagande från kommunens sida när det gäller stiftelsens verksamhet och speciellt rörande verksamheten vid Färsna gård.

Färsna gård

2013-06-20

Kurt Pettersson
VD

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse 2012

Färsna gård	5
Färsna naturcentrum	8
Naturvård	13
Slätterängar	
Mnemosynefjäril	
Asknätfjäril	
Skötsel av områden	
Tillsyn/grundbesiktning	
Styrelse och personal	19
Norrtälje Naturvårdsstiftelse i media	20
 Bokslut 2012	
Årsredovisning	25

Foto: Anna Westerlund, Lotta Andersson, Mia Lewin, Susanne Jansson, Maria Ericsson, Elisabeth Hedin, Claes Eliasson, Mikael Larsén.

Årsredovisningen kan beställas från Norrtälje Naturvårdsstiftelse
Färsna gård, 761 73 Norrtälje, 0176 - 184 02, 184 07, e-post: norrtalje@naturvardsstiftelse.se
eller laddas ner från vår hemsida www.naturvardsstiftelse.se.

Färsna gård

Förvaltning

Norrtälje Naturvårdsstiftelse har sedan 2009 förvaltningsansvaret för Färsna gård i Norrtälje.

Detta innebär att stiftelsen bär hela ansvaret för skötseln av gården och kan nyttja gården för egen verksamhet, till exempel naturskoleverksamheten vid Färsna naturcentrum.

Färsna gård omfattar ett femtontal byggnader, gårdsplan och 101 hektar skog, åker och betesmark. Gården är belägen två kilometer norr om Norrtälje stads centrum.

Förutom Norrtälje Naturvårdsstiftelse finns ett flertal andra föreningar och organisationer på gården.

Bland annat Veterantraktorklubben Norrtälje och Färsna 4H vilka båda har en väl etablerad verksamhet på gården.

Att reparera och bygga nya hagar och hägn har varit en prioriterad uppgift under 2012. Färsnas egna åkrar används för odling av vall och har under året gett fint hö till djuren på gården.

Under 2012 har naturvårdsstiftelsen införskaffat ett antal egna djur till Färsna gård, två fjordhästar, fem roslagsfår och fem blandraskor. Dessa skall främst vara naturvårdare och hålla efter hagar med betesåtaganden på Färsna, men även utföra betesupdrag på andra håll.

Utöver Naturvårdsstiftelsens djur har Färsna 4H haft två stutar av ras SRB, gutefår, shetlandspionier, minigrisar, gäss, höns, getter samt kaniner och katter på gården. Dessa djur ägs av Färsna 4H men har sköts av Norrtälje Naturvårdsstiftelse på vardagar. Djuren användes i den pedagogiska verksamheten, både kopplat till naturdagar och som ett redskap för vårdbo-laget TioHundras verksamhet på gården.

Norrtälje Naturvårdsstiftelse förvaltar även Färsnas skog och har därmed ansvaret för att utföra ett hållbart skogsbruk. Timret från skogen sågas till eget byggmaterial eller klyvs till ved i olika längder och säljs på gården både som meterved och i stor eller liten säck. Fjordhästarna har varit till stor hjälp i det småskaliga skogsbruk som bedrivs på Färsna.

De två nyinköpta fjordhästarna är oslagbara i skogen när trädbeståndet gallras, timret från markerna säljs sedan på gården. Hästarna hjälper också till i att hålla gårdsplan snygg.

Nederst, Norrtälje Naturvårdsstiftelses egna Roslagsfår.

Elever från Särskolan Balders hus på besök i trädgården.

Färnsdagen, Montessoriskolans elever säljer varor från eget arbete och skörd under denna soliga septemberdag.

Integrationsprojektet, Handens gemensamma kraft, finansierat av Roslagens Sparbanks Stiftelser.

Uppdrag

Under 2012 har Norrtälje Naturvårdsstiftelses personal med utfört ett antal naturvårdsuppdrag åt Norrtälje kommun. Till exempel slätter av ängarna i Vigelsjö naturreservat och röjning av Luddens strandängar. Dessutom har stiftelsen haft betesdjur (får) på Sässön under sommaren.

Projekt

Ett flertal projekt har under året berört Färsna gård och bidragit till förbättringar av dess miljöer.

LEADER-projektet **Nystart av Färsna gård** har avslutats och samtliga investeringsobjekt inom projektet har slutförts. Det har bland annat uppförts entréer till gården samt ett växthus i Färsnas trädgård.

Projektet **Positiva naturupplevelser för ALLA** som genomförs med medel från Allmänna arvsfonden har gjort det möjligt att skapa hårdgjorda ytor i Färsnas trädgård samt att göra gårdens allmänna toaletter tillgängliga för alla.

Färsna gård är en gård med gamla anor och värd att bevara kulturhistoriskt. Projektet **Roslagsgården**, ett LONA-projekt (Lokala naturvårdssatsningen) syftar till att återskapa och framhäva de gamla miljöerna på Färsna, bland annat genom att bygga gårdesgård längs den gamla körvägen till skogen och gårdens utägor samt skapa en löväng och där arrangera publika hamlingar av träden.

Arrangemang

I juni hölls återigen ett allmänt **midsommarfirande** på Färsna gård. Arrangemanget ordnades i samarbete mellan Norrtälje Naturvårdsstiftelse, Veterantraktorklubben Norrtälje, Färsna 4H och föreningen Kultursparken. Även 2012 blev detta arrangemang en fullkomlig succé med närmare 3 000 besökare.

Liksom föregående år hölls höstmarknad på **Färnsdagen** den 15 september.

Arrangemanget genomfördes i samarbete med samtliga aktiva föreningar på Färsna och lockade 500 besökare som bland annat kunde ta del av försäljning, rovdjursinformation från Färsna Naturcentrum, tipspromenader och fiskdamm.

Genom integrationsprojektet **Handens gemensamma kraft** (Roslagens Sparbanks Stiftelser) erbjöds besökarna på Färnsdagen att prova på kaffebröd och mat från världens alla hörn. Detta ordnades av de kvinnor från SFI i Norrtälje som deltog i projektet.

Årets sista arrangemang, **Julmarknad på Färsna** hölls den 1 december och cirka 500 personer kom till oss denna dag för att ta del av marknaden i vår gamla gårdsmiljö.

Färsna gård är en Öppen gård som varje år tar emot 10 000 spontanbesökare som kommer till gården för att njuta av den gamla gårdsmiljön och titta på djuren.

Avtal

Norrtälje Naturvårdsstiftelse har under 2012 haft verksamhetsavtal med ett flertal olika aktörer. Dessa avtal har utgjort den ekonomiska basen för förvaltningen av Färsna gård detta år.

Drift och skötseln av djuren på gården har under året reglerats i ett avtal med 4H, liksom användandet av djuren och lokaler på gården i avtal med TioHundra och Rodengymnasiets särskola.

Liksom tidigare år har Norrtälje Naturvårdsstiftelse haft ett avtal rörande undervisning och hemvist med Norrtälje Teknikgymnasium AB.

För gårdens drift finns också två olika sponsoravtal. Ett med Roslagsbostäder AB som har förbundit sig att sponsra Färsna gård mot att kunna erbjuda sina hyresgäster i Färsnaområdet att gratis ha möten och sammankomster i lokalerna på gården.

Dessutom har Roslagens Sparbank sponsrat Naturvårdsstiftelsen och Färsna gård mot att Naturvårdsstiftelsen arrangerar aktiviteter för personalen och planterar träd på Färsna för att klimatneutralisera bankens resor.

Julmarknaden. Susanne Jansson som Pippi på stiftelsens fjording.

Djuren på gården används som ett pedagogiskt redskap och i den praktiska naturvården.

Teknikgymnasiet i Norrtälje har biologi på Naturcentrum. Här studeras ekosystem i autentisk miljö.

Naturdagar

Elever har under naturdagar fått studera vinter-ekologi på snöskor. Det är ett fantastiskt sätt att upptäcka livet på vintern i skogen och fundera kring djurens och växternas överlevnadsstrategier. Dessutom motion, gemenskap och glädje på köpet kring vackra Färsna gård. Mars 2012.

Här få elever möjlighet att genom potatisodling följa potatis från jord till bord. Ett sätt att arbeta med hållbart lärande.

Färsna Naturcentrum

Färsna Naturcentrum är Norrtälje Naturvårdsstiftelses pedagogiska verksamhet på Färsna gård.

Ett besöks-, informations- och utbildningscentrum för aktiviteter knutna till naturvård, friluftsliv, natur, jordbruk, småskaligt skogsbruk och hållbar utveckling.

Fokus ligger på utomhuspedagogik för barn och ungdomar, som ett komplement till skolans och förskolans ordinarie verksamhet.

Färsna Naturcentrum vill visa på naturens möjligheter att stimulera unga att lära och utvecklas på bästa sätt.

Naturdagar och undervisning

Under 2012 har Färsna Naturcentrum arrangerat naturdagar för elever och hållit lektioner i naturkunskap (gymnasiet) med cirka 2 600 deltagare fördelat på naturdagar under vår, sommar, höst och vinter. Dagarna har bedrivits utomhus året runt och årstidernas växlingar har utnyttjats.

Naturdagarna och aktiviteterna är kopplade till gällande läroplaner och kursplaner som en väg mot högre måluppfyllelse för eleverna/barnen, bättre hälsa, ökad självkänsla och större välbefinnande.

Under året har det också byggts upp stationer i fält och på gården för att visa på fysikaliska fenomen som – balans, jämvikt, friktion och mekanikens gyllene regel för att elever ska få möjlighet att koppla ihop teori och praktik.

2012 var sista året för LONA-projektet **Naturdagar på Färsna Naturcentrum**.

Projektet har delfinansierat naturdagar för elever vilket varit mycket betydelsefullt för dem. Naturdagarna har under 2012 främst berört ekosystem, teknik, fysisk och friluftsliv. Inom projekt **Naturdagar på Färsna Naturcentrum** har också tre uteklassrum byggts upp, vilka skapar goda förutsättningar för verksamheten framöver.

Fortbildningar / föreläsningar

Färsna Naturcentrum har hållit i fortbildningsdagar för pedagoger i förskola och skola kring utomhuspedagogik och utemiljöns möjligheter för barn/elevs lärande och utveckling. Det har varit ett stort intresse för fortbildningarna med deltagare från Norrtälje kommun, men även från andra kommuner. Färsna Naturcentrum har hållit 13 fortbildningar för 282 deltagare. Fortbildningarna och föreläsningarna har hållits på Färsna gård, i Järvsö, i Lund och i Haninge.

Event/aktiviteter

Färsna Naturcentrum har under året arrangerat fyra aktiviteter för företag och föreningar. Det har bland annat innefattat skogsplantering och matlagning ute.

Den 19 april 2012 arrangerades en **Skogsdag** på Färsna gård i samarbete med Roslagens Sparbank, som främst vände sig till skogsägare. Vid detta tillfälle demonstrerade bland annat Susanne Jansson från Norrtälje Naturvårdsstiftelse säker motorsågshantering. Sammanlagt har vi haft 225 deltagare under dessa aktiviteter.

Internationella projekt och aktiviteter

I augusti genomförde Färsna Naturcentrum tillsammans med Erkenlaboratoriet (Uppsala universitets limnologiska del) en utbildningsvecka på Färsna och Norr Malma i Norrtälje, årets tema var **Climate changes**. Sammanlagt 18 personer deltog. Norrtälje Naturvårdsstiftelse producerade också en pedagogisk handbok kopplat till klimatpåverkan.

Under åren 2010-2012 har projektet genomfört utbildningsveckor inom ramen för **Nordplus** som finansieras av Internationella programkontoret (EU). Övriga partners är från Estland, Lettland och Litauen. Projektet avslutades i december 2012 och har initierat ett spännande nätverk mellan våra regioner och vi arbetar för att samarbetet ska utvecklas inom liknande aktiviteter.

Norrtälje kommun och Tallinns kommun har ett **Comenius Regio Partnership** 2011-2013. Det är ett utvecklingsprojekt som finansieras genom Internationella Programkontoret (EU). Pilotiskolor i Norrtälje kommun är Svanbergaenheten och Montessoriskolan i Norrtälje.

Färsna Naturcentrum på besök i Tallinn november 2012 genom Partnership Comenius Regio mellan Norrtälje och Tallinn.

Ett samarbete för att utveckla skolorna i kommunerna och marknadsföra naturskolorna som ett kontinuerligt komplement till den ordinarie verksamheten.

Elever på Grindskolan möter naturen på Färsna gård, en alldeles vanlig skolklass har alldeles ovanligt roligt. Möte med djur och gemenskapen i matlagningen blir till stora äventyr och betydelsefulla upplevelser.

Syftet är att utveckla skolorna i dessa kommuner och genom projektet marknadsföra naturskolorna som ett kontinuerligt komplement till skolornas ordinarie verksamhet. Projektnamnet är **NATool (Nature as a pedagogical tool)**.

I augusti hölls aktiviteter i Norrtälje som bland annat innefattade en stor fortbildningsdag den 16 augusti för skolpersonal i Norrtälje kommun (130 deltagare). Dagen inleddes med föreläsning i Roslagens Sparbanks stora sal av Anders Szczepanski (enhetschef, forskare och lärare vid Nationellt centrum för utomhuspedagogik (NCU) kallat "Utomhuspedagogik i teori och praktik då kroppen sätter tanken i rörelse". Under eftermiddagen hölls sju olika workshops på Färsna gård (Färsna Naturcentrum) och vid Erkenlaboratoriet (Uppsala universitet) för att gestalta förmiddagens teorier i praktiken.

I slutet av oktober hölls ytterligare en aktivitet inom projektet i Tallinn. Från svenska sidan reste 13 personer över för att träffa deltagare från kommun, skola och Nömme Nature House. Dagarna innehöll bland annat studiebesök på naturskolor (Sagadi och Nömme Nature House), workshops tillsammans med lärare från Tallinn, seminarier och föreläsningar.

Färsna Naturcentrum genomförde ett seminarium för lärare i Norrtälje kommun den 13 september för att framhålla Naturdagarna som ett sinnligt läromedel. Under seminariet diskuterades metoder, möjligheter och utveckling. 15 pedagoger deltog. Projektet sträcker sig till juni 2013 och kommer förhoppningsvis leda till en betydande utveckling för alla deltagande parter verksamheter.

Integration

Norrtälje Naturvårdsstiftelse genomförde under året LONA-projekt (Lokala naturvårdssatsningen) **Naturen – en väg till integration**. Vi vill visa på naturens möjligheter för alla. Svenskar har ofta en mycket romantiserad bild av naturen vilket är främmande för många människor från andra kulturer. För dessa människor är naturen ofta förknippad med farliga djur, skydd vid krig, kriminalitet och så vidare.

Färsna Naturcentrum vill visa på allemansrättens möjligheter för alla. I naturen kan invandrarna också finna identifikation och samband med sin bakgrund – till exempel vid eldens lågor eller i artkännedom. I friluftslivet och de gemensamma upplevelserna kan människor känna att de ej är så olika, utan är en tillgång för varandra. Tio aktiviteter har genomförts under årets alla årstider. Projektet är slutrapporterat.

Roslagens Sparbanks stiftelser har möjliggjort projekt **Handens gemensamma kraft**. Tio tisdagar under hösten

har Färsna Naturcentrum arrangerat aktiviteter för invandrarkvinnor i Färsna gårds trädgård.

Aktiviteterna har varit kopplade till odling, matlagning och hantverk. Syftet har varit att genom praktiskt arbete i trädgården, matlagning och hantverk öka språkkunskaperna i svenska, inspirera till entreprenörskap och framförallt öka självkänslan. Genom möten mellan människor från olika nationer, inklusive Sverige, har vi velat visa på att vi alla är en tillgång för varandra och att vi har så mycket att lära av varandra.

Under Färnsnaden och Julmarknaden på Färsna gård sålde kvinnorna det som tillverkats i trädgården, samt fika och mat från världens alla hörn. Studiebesök gjordes också på Roslagens Sparbank och på Nyföretagarcentrum i Norrtälje. Projektet överträffade alla förväntningar och Norrtälje Naturvårdsstiftelse hoppas fortsättningsvis kunna vara en mötesplats för ALLA. Samarbetet har skett med SFI i Norrtälje. Antal deltagare var tolv stycken vid varje tillfälle, samt flera volontärer.

I samarbete med Norrtälje Barnmottagning och TioHundra genomförde Färsna Naturcentrum ett lovläger i augusti 2012 för barn och ungdomar som deltar i **Barnmottagningens familjeviktskola**. Genom friluftsliv har målet varit att visa på allt roligt man kan göra i naturen och hur det främjar fysisk aktivitet och välbefinnande.

Veckan avslutades vid vindskyddet i skogen där deltagarna bjöd sina familjer, anhöriga, samt personalen på Barnmottagningen på lunch. Lägre hade nio deltagare och under avslutningsaktiviteten deltog 40 personer.

Tillgänglighet

Ett fokusområde i år har varit ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Färsna Naturcentrum arbetar medvetet med att öka tillgängligheten på gården genom att skylta, bygga stigar, göra hårdgjorda ytor utan asfalt och skapa en öppen gård för ALLA.

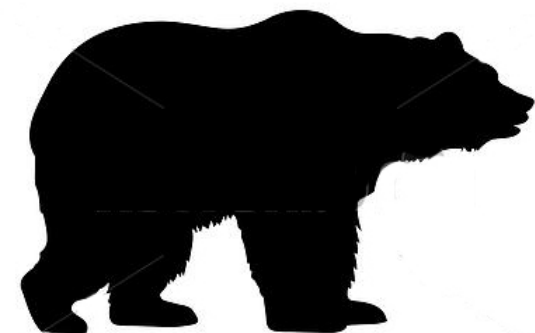
Inom projektet **Positiva naturupplevelser för ALLA** (Allmänna arvsfonden) strävar Norrtälje Naturvårdsstiftelse att göra Färsna gård mer tillgänglig. Dessutom anordnar vi aktiviteter i naturen för barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt för invandrabarn. Under året har ett växthus satts upp och markytor i trädgården har hårdgjorts för att öka tillgängligheten. Inom projektet har sju aktiviteter genomförts med 170 deltagare.

Genom projekt "LONA Naturen en väg till integration" har Färsna Naturcentrum möjliggjort aktiviteter för ungdomar med invandrabakgrund. Här språkintruktionsklassen på Rodengymnasiet på besök i oktober 2012.

Projekt Rovdjursinformation i Roslagen 2012. Elever på rovdjursdag på gården med syfte att öka kunskapen om stora rovdjur, samt ta del av varandras tankar och synsätt om biologisk mångfald.

Grindskolans elever i en miljö som vore den från äldre tider.

Rovdjursinformation i Roslagen. De 5 stora rovdjuren. Järv, lodjur, björn, varg och människa.

Rovdjur

Ett av årets större projekt har varit **Rovdjursinformation i Roslagen** (Länsstyrelsen). Färsna Naturcentrum har erbjudit 15 rovdjursdagar för elever på Färsna gård. Dagarna har givit kunskap om de stora rovdjuren och olika aktiviteter kring rovdjur.

Fokus har legat på diskussion, dialog och att träna sig på att ta ställning. Färsna Naturcentrum har också byggt upp en enkel rovdjursutställning på Färsna gård med skinn, skallar, bilder med mera.

Den 10 oktober hölls även en utbildningsdag om stora rovdjur på Färsna gård för pedagoger. Det var 25 deltagare från naturskolor, kommuner och andra organisationer. Projektet har skett i samarbete med Rovdjurscentret De 5 Stora i Järvsö och Länsstyrelsen i Stockholms län. 300 elever har fått ta del av rovdjursdagarna under 2012.

Övriga aktiviteter

Färsna Naturcentrum har deltagit i **Färnsnaden** och **Julmarknaden** och berättat om verksamheten, samt hållit i aktiviteter som anknyter till vår verksamhet. Besöksantalet dessa tillfällen har sammanlagt varit cirka 1 000 personer.

Färsna Naturcentrum har utvecklats mycket under året och responsen är stor från skolor, förskolor, pedagoger och andra intressenter. Sammanlagt har vi haft runt 3 300 deltagare i alla åldrar vid våra olika aktiviteter, förutom de öppna dagar vi deltagit i vid Färsna gård. Färsna Naturcentrums vision under året har varit att ge positiva naturupplevelser till ALLA.

Den gemensamma faktorn i flertalet av våra projekt och visioner är ökad tillgänglighet. Färsna Naturcentrum har också initierat ett ökat samarbete med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och sjukvården för att visa på naturens möjligheter för alla.

Färsna Naturcentrums verksamhet har under 2012 stötts av Roslagens Sparbanks Stiftelser, Roslagens Sparbank, Allmänna arvsfonden, Naturvårdsverket (Lokala naturvårds-satsningen, LONA) och Länsstyrelsen i Stockholms län (rovdjursinformation).

Susanne Jansson, Anna Westerlund och Lotta Andersson ansvarade för Färsna Naturcentrum under 2012. Nina Söderström arbetar sedan 1 september på Färsna Naturcentrum genom Kulturarvslyftet.

Naturvård

Under 2010 påbörjade Norrtälje Naturvårdsstiftelse projektet **Bevarande och skötsel av kustnära kalkrika kulturmarker**.

Projektet pågår fram till 2013 och dess syfte är att öka kunskapen om de slåttermarker i Roslagen som idag växer igen och försvinner alltmer.

Målet är att allt fler slåttermarker ska skötas för att bevara det öppna kulturlandskapet och den biologiska mångfalden. Seminarier och fältdemonstrationer om slåttermarkernas historia, natur- och kulturvärden samt olika skötselmetoder har anordnats under åren 2010-2012.

Dessa seminarier och fältdemonstrationer har riktat sig till alla som är intresserade av slåttermarker och dess skötsel. Under 2012 färdigställde stiftelsen en rapport om indikatorarter:

”Indicator Species – An important tool when preserving the cultural landscape”, Erik Andersson (red.), Nature-ship Publications.

Projektet ingår i ett internationellt samarbete mellan Sverige, Finland och Estland. Projektet är till 75 procent finansierat med EU-medel från EU-programmet Central Baltic, INTERREG IV A programme 2007-2013.

Norrtälje Naturvårdsstiftelse har medverkat i ett arbetsmöte på Gotland den 27-29 april samt i Nigula i Estland den 14-16 september. Stiftelsen har även deltagit på informationsmöte om EU-projekt hos Tillväxtverket i Östersund 18-19 maj. Stiftelsen har också presenterat Central Baltic projektet för Norrtälje kommuns vänort Kärda.

Erik Andersson ansvarade för projektet under 2012 vilket finansierades av EU-programmet Central Baltic INTERREG IV A, Lokala naturvårdssatsningen (LONA) och Norrtälje Naturvårdsstiftelse.

Under 2011 påbörjade Norrtälje Naturvårdsstiftelse ett LONA-projekt (Lokala naturvårdssatsningen) **Folkets ängar** på Färsna. Projektet pågår fram till 2013 och dess syfte är att öka medvetenheten och kunskapen om de biologiska och kulturella värdena som finns i kulturlandskapet och hur dessa marker kan skötas som ett småskaligt jordbruk med äldre skötselmetoder.

På markerna runt Färsna gård finns två gamla inägor i skogen som växt igen på grund av upphörd hävd. Dessa

områden samt ett område intill det nya bostadsområdet nedanför Färsna gård kommer att restaureras och därefter kommer fagning, slåtter och höbärgning att genomföras årligen.

Skötseln genomförs med äldre metoder såsom lieslätter, slåtter med slåtterbalk efter häst och höhässjning. Vid ängarna kommer informationsskyltar sättas upp som informerar om det gamla odlingslandskapet och ängens natur- och kulturhistoriska värden.

Det kommer även att ges informations- och utbildningstillfälle för närboende, skolklasser och besökande om äldre skötselmetoder och vårt kulturlandskap.

Under året har ett informationsmöte hållits med Naturskyddsföreningen Roslagen, Veterantraktorklubben Norrtälje och Färsna 4H.

Det har även genomförts röjning av kantzoner runt de två gamla inägorna och röjning av området intill bostadsområdet. Röjningarna utfördes av Veterantraktorklubben Norrtälje.

Sommaren 2012 utfördes slåtter och hässjning av hö på en av gårdens ängar.

Erik Andersson ansvarade för projektet Folkets ängar på Färsna under 2012 vilket finansierades av Lokala naturvårdssatsningen (LONA) och samt genom ideell arbetskraft av medfinansiärer.

Mnemosynefjäril

Norrtälje Naturvårdsstiftelse startade 1995 Projekt Mnemosyne-fjäril vilket syftar till att rädda den starkt hotade fjärilen (*Parnassius mnemosyne*) från att försvinna från Upplandskusten. Sedan starten av projektet har stiftelsen genomfört årliga inventeringar i Norrtälje kommun samt gjort biotopförbättrande åtgärder på befintliga lokaler i form av bland annat rönjning vid behov. I dagsläget finns mnemosynefjärilen endast kvar i tre regioner i landet. Stockholms län har ett stort ansvar när det gäller denna fjäril eftersom delar av beståndet längs Roslagskusten, som är en av regionerna, finns inom länet i Norrtälje kommun.

Länsstyrelsen i Stockholms län har därför, från och med 2005, gett stiftelsen i uppdrag att bland annat årligen inventera samtliga idag kända förekomster i Norrtälje kommun inom ramen för Åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP). Syftet med inventeringarna är att fastställa fjärilens status på de idag kända förekomstområdena inom kommunen samt att fungera som underlag för fortsatta skötselåtgärder. Vid årets inventering av de två kvarvarande mnemosynefjärilslokalerna på Rådmansö i Norrtälje kommun beräknades populationsstorlekarna till 25 respektive 170 individer vilket ger en total mnemosynefjärilspopulation om 195 individer. Det dåliga resultatet i år beror troligen på det mycket ostadiga vädret under hela flygperioden. Inventeringen utfördes av Elisabeth Hedin.

Sedan 2008 har stiftelsen årligen utfört slåtter och höbärgning av en av lokalerna på Rådmansö och så även 2012. Slåttern syftar till att bekämpa gräset bergrör (*Calamagrostis epigeios*) som invaderat området och därmed kväver både nunneörten och nektarkällorna som mnemosynefjärilen är beroende av för sin fortlevnad. Slåttern utfördes av konsult Jan-Olov Björklund, Jannes Natur & Miljö AB.

Vid inventeringen av lämpliga områden för mnemosynefjärilen i de norra delarna av Norrtälje kommun 2008 hittades ett område väster om Edeboviken vilket borde vara den mest optimala platsen att göra en utsättning av mnemosynefjärilen på. Lokalen ligger cirka sju km fågelvägen från närmaste mnemosyneförekomst i Östhammars kommun, Uppsala län. Stiftelsen har i år liksom förra året, i samarbete med konsult Jan-Olov Björklund, Jannes Natur & Miljö AB, genomfört en utsättning av parade honor med phragis i detta område. Honorna samlades in på två av mnemosynelokalerna i Östhammars kommun. Syftet med utsättningen är att expandera populationen i Uppsala läns skärgård och därmed ytterligare säkra artens överlevnad i Uppland. Inför årets utsättning besöktes lokalen under flygperioden för att kontrollera resultatet av förra årets utsättning. Inga mnemosynefjärilar återfanns vid detta besök.

Elisabeth Hedin ansvarade för projektet under 2012 vilket finansierades av Länsstyrelsen i Stockholms län inom ramen för Åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP).

Mnemosynefjärilen är en av våra största dagfjärilar.

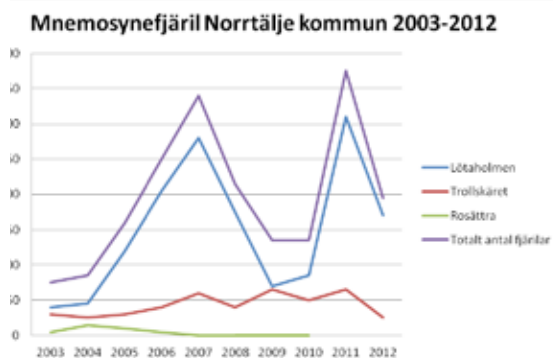
Den förekommer i småskalig ängs- och hagmark med värdväxten nunneört som är larvens enda föda.

Artens utbredning är starkt minskande och den saknas helt i stora delar av sitt tidigare utbredningsområde i Europa. Främsta hotet utgörs av upphörande bete och slåtter som orsakar igenväxning.

Fjärilen klassas i Sverige som starkt hotad (EN). Arten är fridlyst och omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv.

Tidigare förekom den i flera landskap från Skåne och Blekinge, längs Öland och Gotland till Uppland, samt i Medelpad och Jämtland.

I dagsläget finns den endast i tre regioner; Blekinges kustland, vid Roslagskusten, i Uppland och i Indalsälvens delta i Medelpad. I Norrtälje kommun återstår två lokaler på Rådmansö.

Mnemosynefjärilens utveckling på de kända lokalerna i Norrtälje kommun 2003-2012.

Asknätfjäril

Norrtälje Naturvårdsstiftelse startade 2003 projekt Asknätfjäril vilket syftar till att bevara den starkt hotade asknätfjärilen (*Euphydryas maturna*) genom att upprätthålla och återskapa de livsmiljöer som är avgörande för artens fortlevnad.

Målet med projektet är att ge en klar bild över beståndets storlek och utbredning i länet samt att säkra artens långsiktiga överlevnad.

Asknätfjärilen återupptäcktes i Stockholms län, närmare bestämt i Norrtälje kommun, så sent som 2001 efter att ha befarats varit utdöd i 14 år. Stockholms län har ett stort ansvar när det gäller asknätfjärilen eftersom större delen av förekomsten i landet finns inom länet.

Länsstyrelsen i Stockholms län har därför, från och med 2005, gett stiftelsen i uppdrag att bland annat årligen inventera de idag kända förekomsterna i Norrtälje kommun inom ramen för Åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP). Idag sträcker sig asknätfjärilens förekomstområde grovt sett från Stockholms läns västra gräns norr om Aspdalssjön i Edebo socken söderut till Norrhenninge i Ununge socken.

Under åren har populationsstorlekarna varierat en del. Variationen kan bero på faktorer som angrepp av den artspecifika brackstekeln (*Cotesia acuminata*) vilken ökar explosionsartat när det finns många larvkolonier eller torka eftersom larverna är mycket uttorkningskänsliga. Variationen kan också bero på älgbete då larvernas värdväxter ask och olvon är begärlig föda för älgen. Askskottsjukan vilken är en för Sverige relativt ny svampsjukdom av okänt ursprung kan också påverka, samt gynnsamt alternativt dåligt väder under fjärilens parnings-säsong.

I år liksom förra året inventerades inte alla lokaler i förekomstområdet utan endast ett urval om 17 lokaler. I urvalet har faktorer som bland annat stora lokaler med långa förekomstserier, lokaler inom Natura 2000 områden, tidigare röjda lokaler, lokaler som ska röjas samt lokalernas geografiska läge beaktats.

Inventeringen gjordes av Elisabeth Hedin tillsammans med konsulterna Jan-Olov Björklund, Jannes Natur & Miljö AB och Nina Söderström, Söderströms Natur- och Kulturvårdstjänst.

Vid årets inventering noterades 282 larvkolonier på de 17 utvalda lokalerna. Resultatet visar att antalet larvkolonier vid årets inventering var i stort sett oförändrat jämfört med 2011 års inventering.

Elisabeth Hedin ansvarade för projektet under 2012 vilket finansierades av Länsstyrelsen i Stockholms län inom ramen för Åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP).

Asknätfjärilens ovansida är brunsvart med brunröda tvärband, undersidan är klart röd-gul. Fjärilen förekommer i skogstrakter längs hyggen och skogsbilvägar med värdväxterna ask och olvon som är larvernas föda.

Den har tidigare haft en större utbredning men dess kraftiga tillbakagång sammanfaller med 1950- och 1960-talens stora nedläggningar av mindre lantbruk i skogsbygder.

Asknätfjärilen klassas som starkt hotad (EN) i Sverige. Den är fridlyst och omfattas av EU:s art- och habitat-direktiv.

Arten förekom tidigare i Skåne och Blekinge samt i ett band från östra Värmland över Dalarna till Roslagens kust i Uppland.

Idag finns den endast kvar i Norrtälje och Lindesberg kommuner.

Totala antalet larvkolonier per år på 17 av lokalerna i förekomstområdet i Norrtälje kommun vid 2002, 2003, 2005-2012 års inventeringar.

Att besöka naturreservaten är ett av stiftelsens uppdrag för länsstyrelsen. Ovan syns ekorrhör och guckusko i Råda naturreservat samt svärdsilja i Mornäsans reservat i Roslags-Bro.

Skötsel av områden

Norrtälje Naturvårdsstiftelse har sedan 1992 arbetat med att restaurera och utföra naturvårdsskötsel av slätterängar, lövängar, rikkärr, havsstrandängar och naturbetesmarker med höga naturvärden.

Stiftelsen äger inte själv marken utan har antingen överenskommelser med markägare om skötsel eller så utförs skötseln på uppdrag av till exempel Länsstyrelsen eller Norrtälje kommun. Flera av områdena har blivit skyddade som Natura 2000-områden.

Den praktiska skötseln av områdena utförs av anlitade lokala entreprenörer och stiftelsens eget arbetslag. När det gäller Maran utförs skötseln av Roslagens Naturskyddsförening.

Slätterängar är en av våra mest artrika naturtyper. I Norrtälje kommun fanns år 1866 nästan 26 000 ha slätter- och lövängar, det vill säga lika stor areal som det idag finns åker i kommunen. Slätterängarna har i stort sett sedan dess försvunnit och idag finns endast cirka 35 ha kvar i kommunen.

Under året har stiftelsen ansvarat för skötseln av rikkärren Kista hav och Maran på Vaddö samt Södersjön vid Lohärad. Stiftelsen har även ansvarat för skötseln av slätterängarna Kråkhättan i Roslags-Bro samt Kapellskär och Trollskäret på Rådmansö och havsstrandängen Djävulsviken på Vaddö.

Åtgärderna har bestått av slätter och höbärgning. På uppdrag av Norrtälje kommun har stiftelsen också utfört slätter och höbärgning på Vigelsjö slättervall och Sunnbackens slätteräng i Vigelsjö naturreservat, Norrtälje.

Områden	Naturtyp	Areal (ha)
Kista hav (N2000)	Rikkärr	1,13
Maran (N2000)	Rikkärr	0,21
Södersjön (N2000)	Rikkärr	0,25
Kråkhättan (N2000)	Slätteräng	0,56
Kapellskär	Slätteräng	0,36
Trollskäret	Slätteräng	0,47
Sunnbacken (Vigelsjö naturreservat)	Slätteräng	0,38
Vigelsjö slättervall (Vigelsjö nat.res.)	Slätteräng	1,11
Djävulsviken	Strandäng	0,53
Totalt		5,00

Elisabeth Hedin ansvarade för projektet under 2012 vilket finansierats av EU:s jordbruksstöd, Länsstyrelsen i Stockholms län, Norrtälje kommun.

Tillsyn och grundbesiktning

Tillsyn av naturreservat

Under 2012 har Norrtälje Naturvårdsstiftelse ansvarat för tillsyn av 13 naturreservat i Norrtälje kommun.

På uppdrag av Norrtälje kommun har stiftelsen genomfört tillsyn av de kommunala naturreservaten Linkudden, Rörvik, Marum, Fäviksgrundet och Oxnäset.

Under året gjordes två protokollförda besök per område. På uppdrag av Länsstyrelsen i Stockholms län har stiftelsen även genomfört två till tre tillsynsbesök vardera i naturreservaten Kornamossen, Hummelberget, Långsjön, Rimsjö, Rimsjöskogen, Mornäsan samt Råda och Vågsjön. Tillsynen utfördes av Elisabeth Hedin.

Grundbesiktning av naturreservat

Norrtälje Naturvårdsstiftelse har under 2012, på uppdrag av Länsstyrelsen i Stockholms län, utfört grundbesiktning av fem naturreservat i Stockholms län.

Grundbesiktningen innebar att hela naturreservatet besöktes och alla anordningar och skyltar besiktigades. Dessutom gick alla markerade stigar igenom i hela sin längd.

Syftet med grundbesiktningen var att få kunskap om behovet av skötsel och besöksanordningar i naturreservatet och ska även ligga till grund för en flerårsplanering av reservatet.

Grundbesiktningen av naturreservaten Huvududden (Ekerö kommun), Väsby hage (Ekerö kommun), Stora Envättern (Södertälje kommun), Vattgruvsmossen (Södertälje kommun) och Häverö prästäng (Norrtälje kommun) utfördes Elisabeth Hedin, Erik Andersson och Cristian Jaramillo.

*Tuvvull i Kornanmossens naturreservat.
Vy över Fågelsjön i Hummelbergets naturreservat där
terrängen är mycket vareirande och blockig.*

Rapporter

Under 2012 publicerades följande rapporter i tryckt form eller som pdf-fil på stiftelsens hemsida:

2012:1 Inventering av mnemosynefjäril i Norrtälje kommun 2012

2012:2 Inventering av asknätfjäril i Norrtälje kommun 2012

2012:3 Indicator Species – An important tool when preserving the cultural landscape”, Erik Andersson (red.), Nature-ship Publications.

Under tidigare år har följande rapporter publicerats:

2011:1 Inventering av mnemosynefjäril i Norrtälje kommun 2011

2011:2 Inventering av asknätfjäril i Norrtälje kommun 2011

Human and Nature, Nature schools Network 2011, Nordplus Horisontal, Susanne Jansson

2010:1 Hävd av rikkärr - sammanställning av inventeringar i 2 rikkärr i Norrtälje kommun 1995-2009

2010:2 Violgubbe och fjälltaggvampar i Norrtälje kommun

2010:3 Restaurering av mnemosynefjärilshabitat i Norrtälje kommun 2002-2006

2010:4 Fältgentiana i Norrtälje kommun - förekomst och skötsel 2010

2010:5 Inventering av asknätfjäril i Norrtälje kommun 2010

2010:6 Inventering av mnemosynefjäril i Norrtälje kommun 2010

2009:1 Fiskevårdsplan för Norrtäljeån 2008 - 2013

2009:2 Inventering av rödlistade kryptogamer i fem områden i Norrtälje kommun

2009:3 Gamla lövträd i kulturlandskapet

2009:4 Inventering av gölgroda i Norrtälje kommun 2009

2009:5 Inventering av skyddsvärda träd i Norrtälje kommun

2009:6 Inventering av fältgentiana i Uppsala län 2007 - 2008

2009:7 Inventering av finnögkontröst i Uppsala län 2007 - 2008

2009:8 Inventering av mnemosynefjäril i Norrtälje kommun 2009

2009:9 Inventering av asknätfjäril i Norrtälje kommun 2009

2009:10 Bevarande av stor tofsäxing på Rådmansö

2008:1 Landskapsekologisk plan för asknätfjäril (*Euphydryas maturna*) i Norrtälje kommun

2008:2 Inventering av mnemosynefjäril (*Parnassius mnemosyne*) i Norrtälje kommun 2008

2008:3 Inventering av asknätfjäril (*Euphydryas maturna*) i Norrtälje kommun 2008

2007:1 Metodutveckling av biologisk indikator i källmiljöer

2007:2 Inventering av asknätfjäril (*Euphydryas maturna*) i Norrtälje kommun 2007

2007:3 Inventering av mnemosynefjäril (*Parnassius mnemosyne*) i Norrtälje kommun 2007

2006:1 Inventering av asknätfjäril (*Euphydryas maturna*) i Norrtälje kommun 2006

2006:2 Inventering av mnemosynefjäril (*Parnassius mnemosyne*) i Norrtälje kommun 2006

2005:1 Utvecklingen av Upplands utterpopulation under 1994-2004

2005:2 Inventering av asknätfjäril (*Euphydryas maturna*) i Norrtälje kommun 2005

2005:3 Inventering av mnemosynefjäril (*Parnassius mnemosyne*) i Norrtälje kommun 2005

2004:1 Inventering av mnemosynefjäril (*Parnassius mnemosyne*) i Norrtälje kommun 2003 och 2004

2003:1 Inventering av boknätfjäril (*Euphydryas maturna*) i Norrtälje kommun 2003

2000:1 Inventering av rödlistade skalbaggar och lavar i några ekområden i Norrtälje kommun

1999:1 Effektiviteten hos olika typer av faunapassager avsedda för utter (*Lutra lutra*)

1997:1 Att rädda sänkta sjöar - En biologisk och juridisk handledning

1996:1 PARNASSIUS MNEMOSYNE inom Norrtälje kommun

1996:2 Inventering av utter (*Lutra lutra*) i östra och norra Uppland 1993-5

1996:3 Inventering av utter (*Lutra lutra*) i Uppland 1995

Årsredovisningar för Norrtälje Naturvårdsstiftelse 1989 – 2010

Skyltar

Sedan 1993 har stiftelsen arbetat med att ta fram informationsskyltar och skyltställ i cirka 50 skyddade områden som naturreservat och naturminnen. Vi har även framställt informationsskyltar i områden som inte är skyddade men vars natur är viktig att uppmärksamma för besökare. 2012 producerades en skylt som informerar om ett slätterprojekt vid Bålbrotorp intill Rimbo på uppdrag av Norrtälje kommun.

Styrelse

Karin Broström (c) ordförande
Kristina Drotz (s) vice ordförande
Olle Wahlgren (m) ledamot
Karin Beronius (fp) ledamot
Leif Nielssen (kd) ledamot
Bertil Karlsson (v) ledamot
Inger Lundh-Jansson (mp) ledamot
Jonas Almqvist (sd) ledamot t.o.m. 1/10
Dennis Ekström (sd) ledamot fr.o.m. 1/10
Per Bengtsson (RNF) ledamot
Lennart Larsson (ROF) ledamot
Pehr Olof Ohlberger (m) ersättare
Leif Karlsson (c) ersättare
Kristoffer Andersson (fp) ersättare
Martin Forevärn (kd) ersättare
Lena Svenonius (s) ersättare
Britt Renman (v) ersättare
Maria Eriksson (mp) ersättare t.o.m. 1/10
Annette Nilsson (mp) ersättare fr.o.m. 1/10
Dennis Ekström (sd) ersättare tom 1/10
Alexander Vainovskis Ekeberg (sd) ersättare fr.o.m. 1/10
Rolf Embro (RNF) ersättare
Roine Karlsson (ROF) ersättare

Personal

VD, Kurt Pettersson.

Projektledare: Lotta Andersson, Elisabeth Hedin, Susanne Jansson, Erik Andersson och Anna Westerlund.

Praktisk naturvård/förvaltning/administration har utförts av stiftelsens personal som under året bestått av: Jörgen Hillgren, Olle Bladlund, Mikael Djervsten, Qrama Sörenssen, Andreas Wallmark, Kristoffer Lundell, Anneli Norin, Lars Olsson, Johnny Eriksson, Miguel Jaramillo, Linda Hedström, Nina Söderström, Suzzie Engström och Göran Lindell.

Lokala konsulter och entreprenörer har anlitats av stiftelsen för att utföra naturvårdsprojekt. Stiftelsens bokföring har skötts av Stellan Törner/REDAB. Deklaration och bokslut har utförts av Elisabeth Løchting, Løchting Revision AB, Norrtälje.

Deltagande i utbildning, konferenser m.m.

Elisabeth Hedin och Erik Andersson medverkade på konferensen Flora- och faunavård som arrangerades av ArtData-banken i Uppsala den 9 maj.

Naturpedagogerna Anna Westerlund, Susanne Jansson och Lotta Andersson deltog i fortbildning om "Climate changes" i augusti, de deltog dessutom i utbildningar inom NATOOL i augusti i Norrtälje, samt i november i Tallinn.

Rovdjursutbildning på Färsna gård 10 oktober. Från Norrtälje Naturvårdsstiftelse deltog Jörgen Hillgren, Anna Westerlund, Susanne Jansson, Lotta Andersson, Qrama Sörenssen, Anneli Norin, Göran Lindell, Linda Hedström. Utbildningen hölls av NNS, Rovdjurscentrat De 5 Stora och Länsstyrelsen i Stockholms län.

Lotta Andersson gick en kurs i Naturvägledning vid SLU under hösten.

Öppen skärgård höll kurs för all personal om tillgänglighet i december månad.

Norrtälje Naturvårdsstiftelse Färsna Naturcentrum i media 2012

Norrtälje Tidning 8 juni 2012

6 | TIPS · 0176-795 74

Lokala nyheter

Med naturen som klassrum

FÄRSNA
**Hässjor, smörblommor
och daggkäpor stod på
schemat när Montesso-
riskolan i Norrtälje flyt-
tade ut klassrummet
till naturen för en dag.**

- Vi vill inte att detta ska bli en enskild ö utan vi vill koppla det till läroplanen, pedagogik, handlingar ju om hur man gör, inte var, säger läraren Christina Erlandsson.

Under dagen fick eleverna bland annat inventera arter i uppmärksa rutor på en ängsmark.

Smörblommor

- Man är med mer än när man tittar i en bok, tittar man i en bok ser man inte riktigt som man gör här ute, säger 14-åriga Tora Alin som i sin ruta hittade smörblommor.

Inventeringen leddes av Erik Andersson och Anne Westerlund från Norrtälje naturvårdsstiftelse.

- Det är lättare att känna

mer ihåg att man sett de fyssikt. Vi gör praktiska saker i autentiska miljöer, säger Anne Westerlund.

Syftet med dagen var bland annat att låta eleverna att se skillnad på ängs- och ängsmark men även att låta sig förstå värdet av naturen.

- Det är roligt att få komma ut i naturen bland djuren. Det är omväxling och nästan lite utbildning, säger 15-åriga Anton Bäckström.

Under förmiddagen slog eleverna gräs med lje och byggde hässjor. De hann även med att plantera potatis.

**Jonathan
Grund**

reporter
0176 795 00
journalistiskt
@norrteljetidning.se

**Måna
Jonsson Roos**

redaktör
0176 795 33
media.1003

Joy Fyrling, 14, Elin Melkvist, 15, och Tora Alin, 14, från smörblommor på ängsmarken.

15-åriga Anton Bäckström tar igen sig efter dagens utomhuslek.

Under dagen fick eleverna inventera arter på en ängsmark.

NORRTELJE TIDNING
FRIDAG 8 JUNI 2012

Färnsnaden 15 september

dokumenterades av Norrtälje Tidning, liten film på:

<http://norrteljetidning.se/nyheter/1.1807957-webb-tv-hostlordag-i-norrtalje>

Foto: NT

Forts. NNS i media 2012

Norrtälje Tidning 8 oktober 2012

2 TIPS · 0176-795 74

Norrtälje Tidning
Norrtälje Tidning
Norrtälje Tidning

NORRTÄLJE TIDNING
MÅNDAG 8 OKTOBER 2012

NORRTÄLJE TIDNING
MÅNDAG 8 OKTOBER 2012

Lokala nyheter

REDAKTION

Kurs på Färsna gård

Genom att arbeta i trädgården, göra sytt och sytt lär sig kvinnorna svenska. Här är Violeta Gashi, Margareta Silva Dama och Shokema Begum.

När NT är på besök pågår undervisning och arbete i det lilla växthuset.

Löv, blad och höst var ord som användes när kvinnorna skapade höstkransar.

Anna Westerlund från Norrtälje naturvårdsstiftelse träffar varje vecka kvinnor från SFI som kommer till Färsna gård och som vill lära sig svenska på ett annat sätt.

Praktiskt lärande för SFI-elever

Invandrarkvinnor får lära sig att laga mat, trädgårdsarbete och att sy

FAKTA
På Färsna gård kan invandrade kvinnor lära sig svenska genom att laga mat, arbeta i trädgården och sy.
- Vi får lära oss prata och träffa människor. Det är roligt att laga mat, säger Heyam Kaghaghd från Irak.

Lök, puré, yacinti, lös.
De nio kvinnorna trängs runt bordet i det lilla växthuset och pratar in i de nya orden som projektledaren Anna Westerlund skrivit upp på en tavla.
De går alla på olika nivåer på Svenska för invandrare, SFI, men har en glädje i veckan fått möjlighet att komma till Färsna och lära sig svenska på ett annat sätt genom projektet Händens gemensamma kraft.
- I skolan är det bråttom, helheten, men här kan

vi prata mer, säger 27-åriga Kabeleash Getaneh, som kom från Etiopien för ett år och fyra månader sedan.
Hon bor i Rimbo, har extrajobb som städare men drömmer om att arbeta på förskola. De andra kvinnorna är från Kosovo, Iran, Irak, Sri Lanka och Australien.

Ökar självkänslan.
En förebild för Anna Westerlund är Livsticket i Tensta. Där kan nyvenska kvinnor varva konstnärlig verksamhet som att sy och brodera med undervisning i svenska och matematik. Utgångspunkten är att orden får en större mening när de arbetar praktiskt och med sådant kvinnorna själva kan. Det har Anna Westerlund tagit fasta på.
- De får blomstra i det de kan och det ökar självkänslan.

I skolan är det bråttom bråttom. Här får vi prata mer, säger Kabeleash Getaneh som tränar svenska på Färsna gård en gång i veckan tillsammans med Sabina Hooti och Heyam Kaghaghd.

FOTO: ANNA WESTERLUND

Kvinnorna har träffats sedan i augusti. De har gjort äppelkaka, bakat och sytt och trädat på ord som baka, etikett och sy.
- En del är snällare och kan nästan inget svenska, men när vi träffas så kan

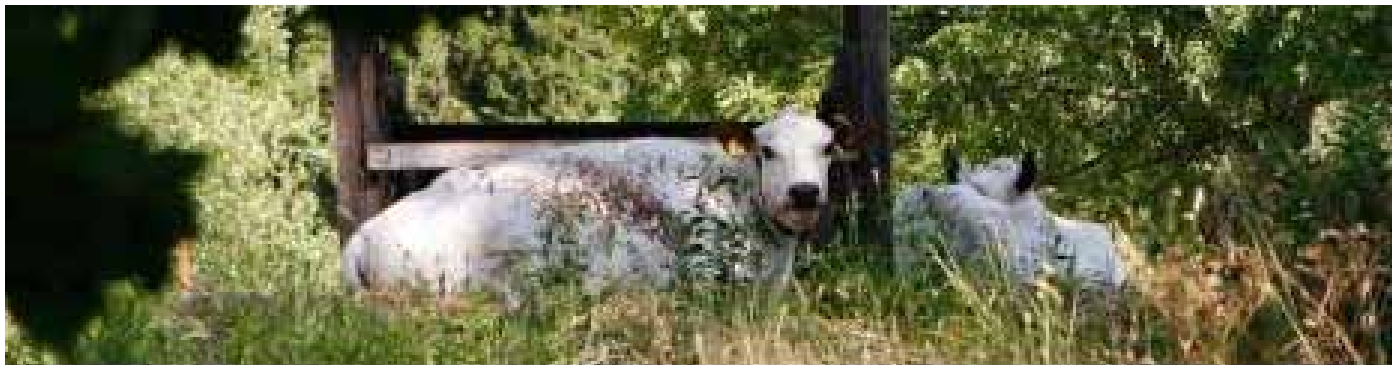

de ändå vara med och bidra, säger Anna Westerlund.
I början av oktober när NT besöker verksamheten ska de plantera lökar till vintern och göra kransar med firingspråkande lönnlök. Kabeleash Getaneh tar

ska blomma ut i södarp-par och puréyacinti. Förhoppningen är att de här kan bli ett mer långsiktigt sätt att arbeta, både med SFI men också med arbetsförmedlingen och socialtjänsten. Det måste finnas fler metoder än de vi hittills tagit fram att lära sig svenska på och komma in i samhället, säger Anna Westerlund.
Hon vill att Norrtälje naturvårdsstiftelses ledord ska vara tillgänglighet.
- Färsna gård ska vara till för alla och en mötesplats.
Nästa vecka ska gruppen ses på hanken för att få lära sig mer om att öppna ett konto och vad hanken kan hjälpa till med. De ska också träffa Nyföretagarcentrum.
Åldrig tidigare har så många läse- och skrivutbildade varit inskrivna på SFI, enligt uppgifter i Ekot. Första året var 102 000 inskrivna på SFI. Av dessa hade en femtedel ingen eller kortare utbildning än tre år. Det ställer stora krav på kommunerna som är ansvariga för SFI-utbildningarna.
- När projektet är slut

Norrtälje Tidning 15 maj 2012
Debattartikel

Gör Färsna till naturreservat

Mer än 15000 personer besöker Färsnaområdet varje år – det är ett av de mest välbesökta natur- och friluftsområdena i kommunen. Färsnas natur- och kulturmarker är mycket värdefulla. Området saknar skydd och kommunledningen har, trots tidigare beslut, nu indikerat en vilja att exploatera området.

Det oroar oss. Våra organisationer hoppas att våra ledande politiker snarast beslutar att bevara Färsna för framtiden. Det är mycket enkelt eftersom kommunen redan äger området. Allt som krävs är ett politiskt beslut. Att Färsnas gammelskogar är värdefulla är känt sedan länge. Ett tips till dig som gillar att plocka svamp är att ta en tur i gammelskogen. Kalkhaltiga jordar i kombination med tidigare bete och begränsat skogsbruk har skapat en fin svampskog. Här kan man hitta den sällsynta svampen violgubbe och orkidén knärot. Nyligen har flera hotklasade svamparter upptäckts på markerna av Naturskyddsföreningen.

Färsna har också ålderdomliga kulturmarker. Ända sedan bronsåldern har människan brukat marken kring Färsna gård. I området finns vackra, ljusa bondskogar som ser ut som en stor del av Roslagen gjort tidigare och öppna marker med höga naturvärden. Här trivs Adam och Eva, kattfot, jungfrulin och andra ovanliga växter.

Färsna är oumbärligt för friluftslivet i Norrtälje. Området besöks av många som använder Roslagsleden, jogging-spår, skidspår och stigar. 4H-gårdens pedagogiska verksamhet besöks av många barn och ungdomar. Naturskolans verksamhet ger skolelever naturupplevelser för livet. Allt detta kan man uppleva bara två kilometer från Norrtälje centrum.

Tätortsnära naturreservat och andra typer av skyddade områden är viktiga för våra möjligheter att få tillgång till frilufts- och rekreationsområden. Denna tillgång är av stor vikt för människors hälsa. Områdets närhet till staden och dess variationsrikedom gör det möjligt för olika kategorier av besökare – skolbarn, joggere, naturälskare, hundägare, traktorfantaster, politiker och många andra – att nå ett naturområde som har fantastiska värden ur många perspektiv.

Vi representerar organisationer som värnar om natur och friluftsliv. Tillsammans har vi mer än 3600 medlemmar i kommunen. Vi riktar detta upprop till de ledande politikerna i Norrtälje kommun och hoppas att ni omedelbart gör Färsna till naturreservat, i linje med de beslut som fattats vid sex (!) tidigare tillfällen av kommunfullmäktige, nämligen: 1991-12-16 Fördjupad översiktsplan för Färsna gård, 1992-06-29 Fördjupad översiktsplan Norrtälje stad, 1993-09-27 Fördjupad översiktsplan Storsten-Vingelebacke, 2000-02-12 Program för Färsna gård, 2004-03-29 Utvecklingsplan Norrtälje stad, 2004-04-26 Översiktsplan Norrtälje kommun.

Det är fantastiskt att ha ett så rikt naturområde nära Norrtälje. Vi vill ha denna unika oas kvar och vi är övertygade om att en stor majoritet av Norrtäljeborna tycker likadant. Att exploatera området vore att stjäla från våra framtida generationer.

På tio år har inget nytt kommunalt naturreservat skapats i kommunen så nu är det hög tid. Gör Färsna, med gården, kulturlandskapet och hela skogen till naturreservat så att framtida generationer kan uppleva markerna!

PER BENGTSON
ORDFÖRANDE NATURSKYDDSFÖRENINGEN ROSLAGEN
ANETTE GRINDE ORDFÖRANDE SVENSKA TURISTFÖRENINGEN

Forts. i media 2012

Norrtälje Tidning 25 april 2012
Ledare

Låt Färsna förbli en grön lunga

Just nu pågår diskussionerna om hur Norrtälje hamn skall se ut i framtiden.

Kommunledningens förslag innebär att hamnen skall bli en del av Norrtäljes stadskärna, med många nya bostäder men också affärer, restauranger och kulturlokaler.

Norrtälje hamn är bara ett exempel på områden där det i framtiden kan finnas bostäder. Andra områden är Björnö och Nordrona.

Det är bra. Det finns ett stort intresse för att flytta till Norrtälje, och då är det bra att det finns mark för bostäder. Viktigt är också att det finns mark för de företag som vill etablera sig här eller utvidga sin verksamhet. Utan företag blir Norrtälje enbart en sovstad till Stockholm.

För att skapa en stad som människor vill bo kvar i och flytta till räcker det dock inte med bara bostäder och arbetsplatser. Det krävs mer. En sådan sak är närhet till naturen. Norrtälje kan inte konkurrera med Stockholm, Danderyd eller Täby när det gäller närhet till kulturutbud. Däremot kan Norrtälje konkurrera när det gäller närhet till naturen och skärgården.

I dag finns det flera ganska stora skogsområden, till exempel Vigelsjö, Björnö, Nordrona och Färsna. Flera av dessa kommer att beröras när staden expanderar. I det läget gäller det att se till att inte alla skogsområden försvinner, utan att det fortfarande finns gröna strövområden kvar i närheten av centrum.

Ett av de naturområden som kommunen hittills ansett som viktigt att bevara är Färsna. I de kommunala planerna står att Färsna skall bevaras för friluftaktiviteter. I förslaget till ny översiktsplan för kommunen nämns också Färsna som ett värdefullt område för det lokala friluftslivet.

Det tycks dock som om detta är något som kommunledningen tänker ändra på. Norrtäljes naturvårdsstiftelse, som bildades av kommunen 1989, vill att kommunen inrättar ett naturreservat i Färsna. Det har dock kommundirektören Per Nordenstam sagt nej till. Anledningen är att kommunen vill fortsätta sin planläggning av området.

Per Nordenstam har knappast fattat detta beslut utan att ha stöd från kommunens högsta politiska ledning, det vill säga kommunalrådet Kjell Jansson (m). Uppenbarligen vill Kjell Jansson han inte värna om Färsna, utan vill hålla öppet för framtida exploatering för bostäder eller industrimark. Det är mycket konstigt att Kjell Jansson på detta sätt går emot både gällande och framtida kommunal planering när det gäller Färsna. Det visar att han tyvärr inte ser vikten av att ha naturområden nära Norrtälje stad.

Centerpartiet har tidigare varit drivande när det gäller Färsna, såväl när det gäller att bevara verksamheten på Färsna gård och när det gäller att bevara Färsnaskogen som en grön lunga. Nu måste Centerpartiet återigen ta striden för Färsna.

REIDAR CARLSSON

Årsredovisning för

Norrtälje Naturvårdsstiftelse

814401-0033

Räkenskapsåret

2012-01-01 - 2012-12-31

Innehållsförteckning:	Sida
Förvaltningsberättelse	1
Resultaträkning	2
Balansräkning	3
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	4
Redovisningsprinciper och bokslutskommentarer	5
Noter	6-7
Underskrifter	8-9

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Norrtälje Naturvårdsstiftelse, 814401-0033 får härmed avge årsredovisning för 2012, stiftelsens 24:e räkenskapsår.

Stiftelsens ändamål är

att ta tillvara och stärka allmänhetens intresse för miljö- och naturvårdsfrågor
att informera om Roslagens natur, miljövard och de ekologiska sambanden
att bevara och skydda miljö- och naturvårdsvärden av stort allmänt intresse
att förvalta naturreservat, naturvårdsområden och övriga naturvärden

Ägarförhållanden

Norrtälje Naturvårdsstiftelse inrättades genom beslut av Norrtälje kommunfullmäktige den 24 april 1989.

Verksamhet under 2012

Stiftelsen har under räkenskapsåret förvaltat Färsna gård på uppdrag av Norrtälje kommun och fortsatt att utveckla Färsna Naturcentrum på gården, ca 1 km norr om Norrtälje stad. Färsna Naturcentrum skall vara ett besöks-, informations- och utbildningscentrum för aktiviteter knutna till naturvård, friluftsliv, kulturmiljövård samt småskaligt jord- och skogsbruk. Vid Färsna Naturcentrum arrangerades natur-, rovdjurs- och djurdagar för skolklasser och naturguidningar för barn, ungdomar och vuxna. Natur-, rovdjurs- och djurdagarna planerades tillsammans med berörda lärare för att passa in i läroplanerna. Undervisningen bedrevs utomhus och anpassades till årstiden. Dagarna användes även ett integrationsprojekt med stöd från länsstyrelsen (sk LONA-projekt). Målet är en öppen gård för alla. När det gäller gårdsförvaltningen så har två fjordingar, 6 roslagsfår och 5 fjällkor införskaffats under året.

Under året har stiftelsen avslutat arbetet med projektet "Nystart för Färsna Gård" som syftade till att göra Färsna gård till ett Naturcentrum i tätortsnära miljö genom att investera i närmiljön och göra den mer tillgänglig och inbjudande för spontanbesökare. Projektet delfinansierades av EU-programmet Leader UROSS. Ett parallellt projekt med stöd från Allmänna arvsfonden har haft samma syfte. Stiftelsen har även tecknat avtal med Norrtälje Montessoriskola och Freinetskolan, som nyttjare av Färsna gård.

Naturvårdsstiftelsen har under 2012 fortsatt att arbeta med arter som är hotade och naturtyper som har höga naturvärden. De långsiktiga projekten omfattar mnemosynefjäril och asknätfjäril. Stiftelsens arbete är viktigt för att rädda kvar dessa arter i Roslagen. Stiftelsen har under 2012 även genomfört grundbesiktningar i Stockholms län samt utfört skötsel av rikkärr, slätterängar och havsstrandängar. Naturvårdsstiftelsen har under året avslutat arbetet med informationsprojektet om slätterängar "Bevarande och skötsel av kustnära kalkrika kulturmarker", vilket är finansierat av EU-programmet Central Baltic. I projektet har flera intressanta publikationer tagits fram.

Stiftelsen har under året även arbetat med röjningar och slätteruppdrag. Arbetet med tillsyn i naturreservat har fortsatt.

Ekonomisk översikt

	2012-12-31	2011-12-31	2010-12-31	2009-12-31	2008-12-31
Rörelsens intäkter, tkr	4 097	3 428	2 602	2 468	1 805
Resultat e fin poster, tkr	-7	-7	29	28	28
Balansomslutning, tkr	1 819	1 718	1 749	1 907	2 024
Soliditet, %	64	68	68	61	56
Medelantalet anställda	9	7	6	6	4

Hänvisning till RR/BR

Vad beträffar stiftelsens resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

Resultaträkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2012-01-01- 2012-12-31</i>	<i>2011-01-01- 2011-12-31</i>
Nettoomsättning		1 280 899	1 465 780
Bidrag		2 816 079	1 963 600
		<u>4 096 978</u>	<u>3 429 380</u>
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader		-1 087 991	-1 224 448
Personalkostnader	1	-3 012 918	-2 203 303
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	2	<u>-9 270</u>	<u>-2 954</u>
Rörelseresultat		<u>-13 201</u>	<u>-1 325</u>
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	3	-	-12 273
Ränteintäkter och liknande resultatposter	4	6 710	7 244
Räntekostnader och liknande resultatposter	5	<u>-902</u>	<u>-473</u>
Resultat efter finansiella poster		<u>-7 393</u>	<u>-6 827</u>
Bokslutsdispositioner	6	<u>7 400</u>	<u>12 815</u>
Resultat före skatt		<u>7</u>	<u>5 988</u>
Skatt på årets resultat		-189	-5 117
Årets resultat		<u>-182</u>	<u>871</u>

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2012-12-31</i>	<i>2011-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Maskiner, inventarier, verktyg och installationer	7	41 396	12 774
		<u>41 396</u>	<u>12 774</u>
Summa anläggningstillgångar		<u>41 396</u>	<u>12 774</u>
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		335 696	436 551
Skattefordringar		94 255	304 247
Övriga fordringar		2 098	2 923
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		<u>814 279</u>	<u>557 542</u>
		1 246 328	1 301 263
Kassa och bank	8	<u>531 257</u>	<u>403 843</u>
Summa omsättningstillgångar		<u>1 777 585</u>	<u>1 705 106</u>
SUMMA TILLGÅNGAR		<u>1 818 981</u>	<u>1 717 880</u>

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2012-12-31</i>	<i>2011-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>	9		
Eget kapital vid årets ingång		1 169 752	1 168 881
Årets resultat		-182	871
		<u>1 169 570</u>	<u>1 169 752</u>
Summa eget kapital		<u>1 169 570</u>	<u>1 169 752</u>
<i>Obeskattade reserver</i>			
Periodiseringsfonder	10	-	7 400
		<u>-</u>	<u>7 400</u>
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		60 566	71 542
Övriga skulder		113 759	85 385
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		475 086	383 801
		<u>649 411</u>	<u>540 728</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		<u>1 818 981</u>	<u>1 717 880</u>

Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser

Ställda säkerheter

	<i>2012-12-31</i>	<i>2011-12-31</i>
<i>Ställda panter och säkerheter</i>	<i>Inga</i>	<i>Inga</i>
<i>Övriga ställda panter och säkerheter</i>	<i>Inga</i>	<i>Inga</i>

Ansvarsförbindelser

<i>Ansvarsförbindelser</i>	<i>Inga</i>	<i>Inga</i>
----------------------------	-------------	-------------

Redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i kr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Definition av nyckeltal

Soliditet

Eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt i förhållande till balansomslutningen.

Redovisning av intäkter

Intäktsredovisning sker i enlighet med BFNAR 2003:3 Intäkter.

Som inkomst redovisar bolaget det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Fordringar

Fordringar är redovisade till anskaffningsvärde minskat med eventuell nedskrivning.

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med beräknat restvärde. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade livslängd.

Följande avskrivningsprocent har tillämpats, varvid hänsyn tagits till innehavstiden för under året förvärvade och avyttrade tillgångar.

<i>Anläggningstillgångar</i>	<i>% per år</i>
Materiella anläggningstillgångar:	
-Maskiner	20
-Möbler	10
-Övriga inventarier, verktyg och installationer	20

Skillnaden mellan ovan nämnda avskrivningar och skattemässigt gjorda avskrivningar redovisas som ackumulerade överavskrivningar, vilka ingår i obeskattade reserver.

Noter

Not 1 Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda

	2012-01-01- 2012-12-31	2011-01-01- 2011-12-31
Män	3	2
Kvinnor	6	5
Totalt	9	7

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2012-01-01- 2012-12-31	2011-01-01- 2011-12-31
Styrelse och VD		-
Övriga anställda	2 217 075	1 607 161
Summa	2 217 075	1 607 161
Sociala kostnader	771 338	529 414
(varav pensionskostnader)	75 730	70 766

Stiftelsens VD fakturerar sitt arvode i enlighet med styrelsebeslut; arvodet ligger med under övriga externa kostnader. Av stiftelsens pensionskostnader avser 0 (fg år 0) gruppen styrelse och VD.

Not 2 Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar

	2012-01-01- 2012-12-31	2011-01-01- 2011-12-31
Maskiner, inventarier, verktyg och installationer	9 270	2 954
Summa	9 270	2 954

Not 3 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2012-01-01- 2012-12-31	2011-01-01- 2011-12-31
Realisationsresultat vid avyttring av andelar	-	-12 273
Summa	-	-12 273

Not 4 Ränteintäkter och liknande resultatposter

	2012-01-01- 2012-12-31	2011-01-01- 2011-12-31
Ränteintäkter, övriga	6 710	7 244
Summa	6 710	7 244

Not 5 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2012-01-01- 2012-12-31	2011-01-01- 2011-12-31
Räntekostnader, övriga	902	473
Summa	902	473

Not 6 Bokslutsdispositioner

	2012-01-01- 2012-12-31	2011-01-01- 2011-12-31
Förändring av periodiseringsfond	7 400	12 815
Summa	7 400	12 815

Not 7 Maskiner, inventarier, verktyg och installationer

	2012-12-31	2011-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	92 693	92 693
-Nyanskaffningar	37 892	-
	130 585	92 693
Akkumulerade avskrivningar enligt plan:		
-Vid årets början	-79 919	-76 965
-Årets avskrivning enligt plan enligt anskaffningsvärden	-9 270	-2 954
	-89 189	-79 919
Redovisat värde vid årets slut	41 396	12 774

Not 8 Checkräkningskredit

	2012-12-31	2011-12-31
Beviljad kreditlimit	50 000	50 000
Outnyttjad del	-50 000	-50 000
Utnyttjat kreditbelopp	-	-

Not 9 Eget kapital

	2012-12-31
Eget kapital vid årets ingång	1 169 752
Årets resultat	-182
Eget kapital vid årets utgång	1 169 570

Not 10 Periodiseringsfonder

	2012-12-31	2011-12-31
Periodiseringsfond, avsatt vid taxering 2011	-	7 400
	-	7 400

Av periodiseringsfonder utgör 0 (1946) uppskjuten skatt.

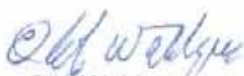
Underskrifter

Karin Brostöm
Styrelseordförande

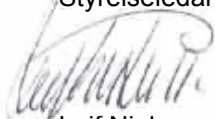
Kristina Drotz
Vice ordförande

Olle Wahlgren
Styrelseledamot

Dennis Ekström
Styrelseledamot

Leif Nielsen
Styrelseledamot

Lennart Larsson
Styrelseledamot

Kurt Pettersson
Verkställande direktör

Karin Beronius
Styrelseledamot

Inger Lundh-Jansson
Styrelseledamot

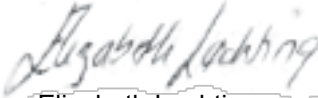

Bertil Karlsson
Styrelseledamot

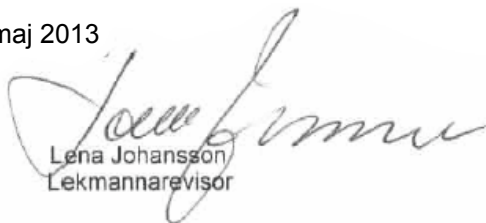

Per Bengtsson
Styrelseledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats den 23 maj 2013

Elizabeth Løchting
Auktoriserad revisor

Lena Johansson
Lekmannarevisor

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Norrtälje Naturvårdsstiftelse
org.nr 814401-0033

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för år 2012.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Granskningen har utförts enligt god revisionssed. För den auktoriserade revisorn innebär det att hon utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att den auktoriserade revisorn följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur stiftelsen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i stiftelsens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för år 2012.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförförordnandet.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om huruvida vi vid vår granskning funnit att någon ledamot i styrelsen handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförförordnandet. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftelsen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot är ersättningskyldig mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande.

Vi har även granskat om någon styrelseledamot på annat sätt har handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförförordnandet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförförordnandet eller årsredovisningslagen.

Norrtälje den 23 maj 2013

Elizabeth Löfving
Auktoriserad revisor

Lena Johansson
Lektningsrevisor

Norrtälje Naturvårdsstiftelse

Norrtälje Naturvårdsstiftelse är en ideell stiftelse som inrättades av Norrtälje kommunfullmäktige 1989. Stiftelsens syfte är att

- ta tillvara och stärka allmänhetens intresse för miljö- och naturvårdsfrågor.
- informera om Roslagens natur, miljövard och de ekologiska sambanden.
- bevara och skydda miljö- och naturvårdsvärden av stort allmänt intresse.
- förvalta naturreservat, naturvårdsområden och övriga naturvärden.

Styrelsen består av åtta ledamöter som väljs av kommunfullmäktige. Roslagens Naturskyddsförening och Roslagens Ornitologiska Förening är representerade i styrelsen med en ledamot var.

Om Du vill stödja stiftelsens verksamhet är du välkommen att lämna ditt bidrag på stiftelsens bankgiro 5338-3774. Bidragen går till vår verksamhet.

På vår hemsida www.naturvardsstiftelse.se kan du läsa om vår verksamhet. På hemsidan www.farsnagard.se kan du läsa om Färsna gård och vad som händer där just nu.

Norrtälje Naturvårdsstiftelse
Färsna gård
761 73 NORRTÄLJE

Färsna gård, 2 km norr om Norrtälje stad.
0176 - 184 02 (naturvård), 0176 - 184 07 (Färsna gård)
norrtalje@naturvardsstiftelse.se
www.naturvardsstiftelse.se samt www.farsnagard.se

